

Hallsbergs kommun
kommun@hallsberg.se

Beslut för förskoleklass och grundskola efter tillsyn i Fredriksbergskolan i Hallsbergs kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Hallsbergs kommun att senast den **21 mars 2018** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Undervisning och lärande

Skolinspektionen konstaterar att Hallsbergs kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Undervisningen utgår från och omfattar målen i läroplanen och respektive kursplan. (Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 3 Kursplaner)

Åtgärder

- Rektorn ska besluta om elever ska läsa enligt kursplanen för svenska som andraspråk.
- Rektorn ska tillse att dessa elever undervisas och bedöms enligt kursplanen för svenska som andraspråk.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolinspektionen konstaterar att Hallsbergs kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)

Åtgärder

- Rektorn ska se till att elevhälsans samtliga kompetenser används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Bedömning

Skolinspektionens tillsyn av Fredriksbergskolan visar att det finns brister i skolans arbete med att tillgodose elevers undervisning i svenska som andraspråk. Tillsynen visar också att elevhälsans kompetenser inte används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Under Skolinspektionens tillsyn har det framkommit frågor kring arbetet med studiehandledning på modersmålet. Detta beskrivs och bedöms vidare i beslut avseende huvudmannens ansvarstagande för utbildningsverksamheterna.

Föreläggande

Undervisning och lärande

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete och rutiner vad gäller elever som har behov av att läsa svenska som andraspråk. Utredningen visar att rektorn inte säkerställer att de elever som är i behov av svenska som andraspråk får det tillgodosett. Det framkommer att de berörda eleverna istället läser enligt kursplanen för svenska och bedöms efter densamma. Bristen påverkar elevernas möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås men det kan även få till följd att berörda elever får svårare att nå kunskapskraven i alla ämnen.

Av skolförordningen framgår att ämnet svenska som andraspråk ska anordnas för elever med annat modersmål om det behövs. Vidare framgår att rektor beslutar om undervisning i svenska som andraspråk för en elev. Det framgår även att undervisning i svenska som andraspråk ersätter undervisning i svenska.

Av intervju med rektor framgår att det finns nyanlända elever på skolan som har behov av att läsa enligt kursplanen för svenska som andraspråk men inte gör det. Rektorn har dock inte fattat något beslut gällande svenska som andraspråk för dessa elever. De berörda eleverna undervisas och bedöms utifrån kursplanen för svenska. Att bedömning av eleverna sker utifrån kursplanen för svenska tydliggörs i betygsstatistiken för läsåret 2016/17, där inga betyg i svenska som andraspråk är redovisade. Rektorn uppger att han nyligen har initierat en kartläggning av dessa elevers behov.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Fredriksbergskolans verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten föreligger skäl att förelägga Hallsbergs kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolinspektionen bedömer att skolan brister i sitt arbete med att främst använda elevhälsans kompetenser förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Av utredningen framgår att det finns tillgång till alla kompetenser i elevhälsan och att vissa begränsade insatser av förebyggande och hälsofrämjande åtgärder har gjorts. Skolan kan dock inte anses leva upp till skollagens krav gällande att elevhälsans kompetenser främst ska användas till förebyggande och hälsofrämjande insatser. Brister i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete kan resultera i att elever inte får de insatser som de har rätt till för att känna trygghet och utvecklas mot utbildningsmålen.

2017-12-20
Dnr 43 - 2017:6153

4 (6)

Av skollagen framgår att det för elever i grundskolan ska finnas elevhälsa och att elevhälsan främst ska vara förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 276) framgår att skolan har ett ansvar för att skapa en god lärandemiljö för elevernas kunskapsutveckling och personliga utveckling. Vidare följer att arbetet med elevhälsa förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper. I det individuellt inriktade arbetet har elevhälsan ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling. De mer generellt inriktade uppgifterna, där elevhälsans medverkan är viktig, rör bland annat elevernas arbetsmiljö, skolans värdegrund som till exempel arbetet mot kränkande behandling. Elevhälsan har ett särskilt ansvar för att bevaka att skolan bidrar till att skapa goda och trygga uppväxtvillkor.

Av intervjuer med rektorn, lärare och representanter från elevhälsan framgår att elevhälsan inte främst arbetar förebyggande och hälsofrämjande. Rektorn uppger att elevhälsans arbete är i en uppbyggnadsfas då flera av elevhälsans professioner är nyanställda på skolan. Av intervju med elevhälsan framgår att elevhälsan inte har fått något uppdrag av rektorn att arbeta förebyggande och hälsofrämjande. Dock har rektorn varit tydlig med att han vill synliggöra elevhälsan i högre grad samt att insatser ska ske skyndsamt. I samband med kommunikeringen av protokollet har huvudmannen inkommit med synpunkter gällande förebyggande insatser initierade av rektor. Insatserna gäller arbetsro i en enskild klass samt lärares förhållningssätt.

Inskickade dokument tydliggör skolans rutin för elevhälsans arbete som ännu inte implementerats i organisationen. Av intervju med lärarna framkommer att de genomför en enkät i samband med utvecklingssamtalen som tar upp hur eleverna upplever sin skolmiljö. Elevhälsan finns dock inte med i sammanställning eller analys av resultaten från enkäten. Av intervjun med elevhälsan framgår vidare att skolsköterskan genomför hälsosamtal i årskurserna 2 och 4 samt i förskoleklassen. Det görs inte heller någon sammanställning eller analys av resultatet från dessa.

Det framkommer av intervjuer med lärare att elevhälsans arbete främst är åtgärdande. Lärarna berättar att de kan använda elevhälsans kompetenser för att få råd och vägledning samt olika stödåtgärder på individnivå eller gruppnivå. Lärarna uppger vidare att elevhälsan inte deltagit i skolans värdegrundsarbete, vilket bekräftas av både intervju med rektorn och representanter från elevhälsan.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Fredriksbergsskolans verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten föreligger skäl att förelägga Hallsbergs kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

2017-12-20
Dnr 43 - 2017:6153

5 (6)

Övriga områden som har granskats

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Hallsbergs kommun uppfyller författningarnas krav inom extra anpassningar och särskilt stöd, bedömning och betygssättning, trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling samt styrning och utveckling av verksamheten.

På Skolinspektionens vägnar

Carin Holtz
Enhetschef

Sofia Ydrefors
Utredare/föredragande

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Fredriksbergskolan

Fakta om Fredriksbergskolan

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Hallsbergs kommun under hösten 2017. Fredriksbergskolan besöktes av Skolinspektionen den 13 november 2017 och den 14 november 2017.

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Hallsbergs kommun under hösten 2017. Fredriksbergskolan besöktes av Skolinspektionen den 13–14 november 2017. Fredriksbergskolan är en kommunal skolenhet med 141 elever i årskurserna 1–6 samt förskoleklass. Personalen samverkar inom ramen för två arbetslag, ett för grundskola och ett för fritidshem. Skolan leds av en rektor tillsammans med en utvecklingsledare.

Måluppfyllelse

Av Fredriksbergskolans egen redovisning av kunskapsresultat för våren 2017, framgår att ca 67 procent av eleverna i årskurs 3 bedöms ha nått godtagbara kunskaper i ämnet matematik. För ämnet svenska är motsvarande värde ca 78 procent. I de naturorienterade och samhällsorienterade ämnena bedöms 84 procent av eleverna ha nått godtagbara kunskaper.

Av Fredriksbergskolans egen redovisning av kunskapsresultat våren 2017 framgår att ca 92 procent av eleverna i årskurs 6 har nått lägst betyget E i samtliga ämnen. Lägst resultat redovisas i matematik och svenska där ca 86 procent av eleverna har nått lägst betyg E. I övriga ämnen har ca 90 procent av eleverna nått lägst betyget E.

Nationell statistik för läsåret 2016/17 saknas.